

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

10.Gf.40.139/2023/5.

Az I. és II. rendű felperesek:

I.r. felperes I. rendű

I.r. felperes címe

II.r. felperes II. rendű

II.r. felperes címe.

Az I. és II. rendű felperesek képviselője:

Budapesti 1000. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd)

ügyvéd címe

Az alperes:

alperes.

alperes címe

Az alperes képviselője:

TÖRÖS ÜGYVÉDI IRODA (ügyintéző: dr. Törös Judit ügyvéd)

ügyvéd címe1

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

65.P.20.917/2022/24.

A fellebbezést benyújtó fél:

I-II. rendű felperesek

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti; fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és az alperes marasztalásának összegét 2.070.701 (Kétmillió-hetvenezer-hétszázegy) forinttal és annak az elsőfokú ítéletben írt kamatával felemeli;

mellőzi az I. és II. rendű felpereseket az alperes részére perköltség fizetésére kötelező rendelkezést és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 63.500 (Hatvanháromezer-ötszáz) forint + áfa összegű perköltséget, valamint az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 727.710 (Hétszázhuszonhétézer-hétszázötz) forint meg nem fizetett kereseti és fellebbezési illetéket az állami adó-és vámhatóság illetékbevételei 10032000-01070044-09060018 számú számlája javára;

a kereseti és fellebbezési illetékből fennmaradó 505.690 (Ötszázötezer-hatszázkilencven) forintot az I. és II. rendű felperesek személyes költségmentességére tekintettel az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, továbbá az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 165.660 (Százhatvanötezer-hatszázhatvan) forint fellebbezési illetéket állami adó-és vámhatóság illetékbevételi 10032000-01070044-09060018 számú számlája javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Fővárosi Ítéltábla az 5.Pf.20.025/2021/11-II. számú 2021. április 20-án jogerős közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a megállapította, hogy az I. és II. rendű felperesek és az alperes jogelődje között 2010. március 11. napján közjegyzői okiratba foglaltan létrejött szerződésszám számú (a továbbiakban: „A” szerződés) és szerződésszám1 számú (a továbbiakban: „B” szerződés) kölcsönszerződések 3.7. pontjában foglalt, az I. és II. rendű felpereseket kezelési költség fizetésére kötelező feltétele érvénytelen. Az I. és II. rendű felpereseket a terhükre megállapított perköltség térítése alól mentesítette és mellőzte a le nem rótt kereseti illeték viselésére vonatkozó rendelkezést, a felek másodfokú perköltségét az I. és II. rendű felperesek javára személyenként 63.500 forintban, az alperes javára szintén 63.500 forintban állapította meg.

[2] A jogerős közbenső ítéletet követően folytatódó eljárásban az I. és II. rendű felperesek leszállított keresetükkel összesen 5.269.343 forint és törvényes késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni az alperest, állították, hogy a kezelési költségből származó túlfizetésük az „A” szerződés alapján 3.497.904 forint, míg a „B” szerződés alapján 1.771.579 forint. Az alperes az I. és II. rendű felperesek kezelési költségből adódó túlfizetését a saját nyilvántartásának adatai alapján összesen 3.198.642 forintban határozta meg (az „A” szerződésből származóan 2.181.900 forint, a „B” szerződésből 1.016.742 forint).

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest az egyetemlegesen jogosult I. és II. rendű felpereseknek 15 napon belül 3.198.642 forint és ennek 2020. március 13. napjától a kifizetésig járó, a késedellemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte az I. és II. rendű felpereseket az alperesnek 15 napon belül 300.000 forint perköltség egyetemleges megfizetésére; kötelezte az alperest az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 191.920 forint le nem rótt eljárási illetéknek az állami adó-és vámhatóság illetékbevételi számlája javára történő megfizetésére, valamint rendelkezett arról, hogy a további 679.300 forint le nem rótt illetéket a Magyar Állam viseli.

[4] A határozat indokolása szerint az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 237. §-a alapján az érvénytelenné nyilvánított feltétel alapján teljesített pénzösszeget kell visszafizetnie az alperesnek, az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása során a tényleges helyzetet kell figyelembe venni, vagyis az I. és II. rendű felperesek olyan mennyiségű pénzösszeg visszatérítésére jogosultak, amilyen mennyiségű pénzösszeget ezen a címen vont le tőlük az alperes jogelődje.

[5] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az alperes a saját kimutatása alapján köteles-e visszafizetni a jogelődje által felszámított kezelési költséget, vagy a felperesi számításnak megfelelő kezelési költséget számíthatta volna fel az alperesi jogelőd és ennek visszafizetésére köteles. Az I. és II. rendű felperesek először nem vitatták az alperes elszámolásában szerepeltetett kezelési költséget, vagyis azt, hogy az itt feltüntetett összegeket vonta le és könyvelte el tartozásukra az alperes jogelődje, majd ezután az ügyleti kamat fix összegére alapítottnak és az alperes könyvelésében szerepeltetett arányosítást kifogásolva határozták meg a visszatérítés iránti igényüket. Az elsőfokú bíróság jogalapjában sem tartotta megalapozottnak azt, hogy az alperes jogelődje által ténylegesen kezelési költség címén felszámított pénzösszeget túl az I. és II. rendű felperesek a megfizetett és lekönyvelt havi törlesztő részlet nagyobb arányát kitevő visszatérítésre jogosultak, mert a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) 37/A. §-a és 5. § (8) bekezdése alapján is az I. és II. rendű felperesek túlfizetésként csak a kezelési költségként általuk ténylegesen megfizetett összeg visszatérítésére tarthatnak igényt.

[6] Azzal a felperesi érveléssel kapcsolatosan, hogy a kezelési költségként teljesített összeg meghatározására nem az alperes, illetve jogelődjének könyvelése, hanem a felek megállapodása irányadó, az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a szerződések 4.6. pontjában az I. és II. rendű felperesek elfogadták, hogy a kölcsön és járulékaik mindenkori összegének megállapítása, a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkori összegének igazolása szempontjából a bank üzleti könyvei és nyilvántartásai irányadóak, az azokban foglaltakat kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni. Ezzel a szerződési feltétellel a felek alávetették magukat a hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmának, és erre is tekintettel fogadta el az elsőfokú bíróság a túlfizetés alátámasztására az alperes kimutatását, amely az I. és II. rendű felperesek által ténylegesen teljesített kezelési költséget igazolta. Figyelembe vette, hogy az I. és II. rendű felperesek ezt cáfoló, az üzleti könyvekben rögzített elszámolástól eltérő mértékű túlfizetést igazoló bizonyítékot (havi értesítések, éves összesítés) nem csatoltak. Az I. és II. rendű felpereseknek nem egy idealizált, a szerződés százalékos rendelkezései alapján számított kezelési költség jár vissza, hanem az az összeg, amelyet ilyen címen az alperes jogelődje az I. és II. rendű felperesektől beszedett, ez pedig az alperesi jogelőd könyvelési adataiban szereplő számadat, amely a 2021. április 19-i 700.000 forint összegű részteljesítést is tartalmazza. Az alperes elszámolása – az irányadó időszakra 1,9 % kezelési költség és változó ügyleti kamat mellett – azon alapult, hogy a teljes hiteldíj összegének a kezelési költség összegéhez történő arányosítással számolta ki az adott havi törlesztő részlet kezelési költség-részét és ezt a számítást támasztotta alá az alperes kimutatása (65.P.20.917/2022/10/A/2. és B/2. számú mellékletek), amelynek jogi indokolását az alperes az elsőfokú bíróság megítélése szerint a 65.P.20.917/2022/16. és 19. sorszámú periratokban meggyőzően adta elő. Az esedékességi értesítőkön szereplő ügyleti kamat és kezelési költség mértéke a szerződésben meghatározottal azonos volt és ezek

figyelembevételével számította ki az alperes jogelődje a kezelési költséget és vonta le az I. és II. rendű felperesek bankszámlájáról, ezért ennek az összegnek a visszatérítésére tarthatnak igényt az I. és II. rendű felperesek.

[7] Az elsőfokú bíróság szakértő kirendelését – amelyre irányuló indítványt egyebekben az I. és II. rendű felperesek nem is terjesztettek elő – nem látta szükségesnek, mert a peres felek között alapvetően nem számszaki vita volt, hanem a számítás módjában volt eltérés és az elsőfokú bíróság a felperesi igény jogalapját, vagyis azt sem látta alátámasztottnak, hogy magasabb összeg visszatérítésére jogosultak, mint amelyet ezen a címen tőlük az alperes jogelődje az egyes törlesztő részletekben kezelési költség teljesítésére levont.

[8] Az I. és a II. rendű felperesek fellebbezésükben – tartalma szerint – az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperes marasztalásának összegét 5.269.343 forintra és késedelmi kamataira kérték felemelni.

[9] Fellebbezésüket arra alapították, hogy az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 252. § (4) bekezdésének megsértésével figyelmen kívül hagyta a Fővárosi Ítéltábla közbenső ítéletben foglalt utasítását és nem a kölcsönszerződések alapján teljesített túlfizetés összegét határozta meg, hanem a kezelési költség összegének megállapítása során alkalmazandó módszertan kérdésében foglalt állást, elfogadva az alperes számítási metodikáját, amely azon alapult, hogy a szerződésben foglaltakkal szemben az egységesen nyilvántartott hiteldíj összegéből pontosan meg nem határozott arányosítással nyerhető ki a kezelési költség címén teljesített összeg. Az elsőfokú döntés ezenfelül sérti a rPp. 206. § (1) bekezdését, a rPtk. 209/B. §-át, valamint a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésével és 37/A. § (1) bekezdésével is ellentétes.

[10] Az elszámolás során az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően nem az alperes nyilvántartásából, hanem a szerződés rendelkezéseiből és a közbenső ítéletben foglaltakból, vagyis abból kellett kiindulni, hogy az I. és II. rendű felperesek a két szerződés alapján tényszerűen milyen összeget fizettek meg az alperesnek kezelési költség címén. Az alperes a túlfizetés felperesek által meghatározott mértékét számszaki értelemben nem tette vitássá, védekezése abban állt, hogy szerinte a kezelési költség mértékét a szerződésben feltüntetett ügyleti kamat és a kezelési költség százalékos mértékének arányosítása útján kell meghatározni, amely módszer ellentétes a kölcsönszerződések rendelkezéseivel. A szerződések 4.2. pontja szerint a kölcsön, valamint az ügyleti kamat és a kezelési költség havonta esedékessé váló része együttesen képezi a törlesztő részlet összegét, az együttes kifejezés pedig egyértelmű határozottsággal utal arra, hogy a havi törlesztő részlet meghatározása körében az ügyleti kamat százalékos mértékét és a kezelési költség százalékos mértékét össze kell adni és az így kapott százalékos mértékben meghatározott összeg (az „A” szerződés esetén 5,35 %, a „B” szerződés esetén a 6 %) lesz együttesen a hiteldíj mértéke. Az adósok fizetési kötelezettségét szabályozó szerződéses rendelkezések, valamint az alperes Lakossági hitelezési üzletszabályzata (a továbbiakban: Üzletszabályzat) a fenti két tétel arányosításának fogalmát nem ismeri, arra semmilyen módon nem utal. A szerződések

értelmében mind az ügyleti kamatot, mind pedig a kezelési költséget az esedékességkor irányadó forint/svájci frank keresztárfolyamon kell megfizetni és a szerződések 3.6., valamint 3.7. pontjának az ügyleti kamat és a kezelési költség fizetésére vonatkozó rendelkezése – amely szerint az ügyleti kamatot a kölcsönadott összeg, illetve a „B” szerződés esetén az igénybe vett kölcsön összege után kell fizetni, míg kezelési költséget mindkét szerződésnél az igénybe vett kölcsön összege után – a két tétel összeadásán túl minden más számítást kizár. A szerződések fenti rendelkezéseiből az következik, hogy az „A” szerződés esetén a mindenkor svájci frank értéken indexált 8.810.000 forint után éves szinten egyrészt 3,45 % ügyleti kamatot, továbbá 1,9 % kezelési költséget, mindösszesen 5,35 % hiteldíjat, míg a „B” szerződés esetén 27.871 svájci franknak a havonkénti fizetések esedékességének időpontjában megfelelő forint értéke után 4,1 % ügyleti kamatot és 1,9 % kezelési költséget, összesen 6 % hiteldíjat kellett az I. és II. rendű felpereseknek fizetni. Érvelésük szerint az Üzletszabályzat hiteldíj fogalmát meghatározó és a szerződések 4.2. pontjával azonos rendelkezést tartalmazó 4.1.4. pontja, valamint a hiteldíj összetevőit részletező 4.2.1. pontja szintén kizárja az arányosítás alkalmazását.

[11] Álláspontjuk szerint az általuk csatolt 2010. március 20-i és április 2-i esedékességi értesítő, mint teljes bizonyító erejű magánokirat kétségmentesen igazolja, hogy az alperes a törlesztő részlet összegét nem arányosítással, hanem minden esetben a kezelési költség és az ügyleti kamat százalékos mértékének összeadásával határozta meg és a felülvizsgált elszámolás adataiból kitűnően – az alperes védekezésével ellentétben – a forintosítást követően is ugyanilyen számítás szerint kellett az I. és II. rendű felpereseknek a hiteldíjat megfizetniük, vagyis a forintra váltás nem eredményezett ebben a kérdésben változást. Sétélmezték, hogy az elsőfokú bíróság a szerződés és az Üzletszabályzat fenti rendelkezéseit, valamint a fent hivatkozott okiratokat figyelmen kívül hagyta, az iratellenes, okszerűtlen mérlegelésen alapuló döntését az alperes nyilatkozatára alapította annak ellenére, hogy az alperes csupán állította, de nem bizonyította a nyilvántartásának tartalmát, amely a felek jogviszonya szempontjából egyébként is irreleváns, mert az elszámolás során csak a szerződés és az Üzletszabályzat rendelkezéseit, valamint a közbenső ítélet iránymutatásait lehet figyelembe venni. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett, a pontosított kereset alapjául szolgáló elszámolást fenntartva hangsúlyozták, hogy az e szerint visszajáró kezelési költség 2.070.701 forinttal több, mint az arányosítás útján meghatározható összeg.

[12] Az I. és II. rendű felperesek Gf/4. sorszámú beadványukban hivatkoztak az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-705/21. számú ítélete [39]-[40], valamint [48] pontjaiban foglaltakra, amely megállapításoknak szerintük azért van a perben jelentősége, mert a kezelési költség felszámítását lehetővé tevő szerződési feltételek tisztességtelensége folytán az EUB jogértelmezése szerint a fogyasztó úgy kerülhet azon jogi és ténybeli helyzetbe, mintha e kikötés nem létezett volna, ha a szolgáltató visszafizeti részére az ezen a jogcímen megfizetett összegeket.

[13] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az I. és II. rendű felperesek másodfokú perköltségben marasztalására irányult, mert álláspontja szerint az elsőfokú döntés megalapozott és annak indokai is helytállóak.

Kiemelte, hogy az I. és II. rendű felperesek csak a ténylegesen megfizetett kezelési költség visszatérítésére jogosultak és a felek között csak a visszajáró összeg kiszámításának módszerében volt különbség, a kezelési költség mértékében nyilvánvalóan nem lehetett, mert azt a szerződés szabályozza. Álláspontja szerint a számítás végeredményét lényegében nem befolyásolhatta, hogy az ügyleti kamatot és a kezelési költséget egyösszegben tartotta nyilván, így számításaiban ebből került „visszafejtésre” az I. és II. rendű felpereseknek visszajáró kezelési költség összege. Az alperes nem állította, hogy a túlfizetést ilyen módon kell kiszámítani, de számára ez volt a lehetséges számítási módszer, amely elméletileg nem befolyásolhatta a végeredményt, mert az I. és II. rendű felpereseknek csak az az összeg járhat vissza, amelyet ténylegesen meg is fizettek. A felek számításai közötti eltérés megítélése, a helyes számítás elvégzése igazságügyi szakértő kirendelését tette volna indokolttá, az I. és II. rendű felperesek azonban ezt annak ellenére sem indítványozták, hogy a részükre visszajáró összeg bizonyítása őket terhelte. Mindezekre tekintettel az I. és II. rendű felperesek nem tudták igazolni, hogy az alperes nyilatkozatától eltérő, az állításuk szerinti összeget fizették kezelési költségként, ezért az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően fogadta el felperesi túlfizetésként az alperes nyilvántartása szerinti összeget.

[14] A Fővárosi Ítéltábla az I. és II. rendű felperesek fellebbezését a rPp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja és (4) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek során nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperest 3.198.642 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kötelező rendelkezését, mert ez fellebbezés hiányában a rPp. 228. § (4) bekezdése alapján elsőfokon jogerőre emelkedett.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az I. és II. rendű felperesek fellebbezését az alábbiak szerint alaposnak találta.

[16] A jogerős közbenső ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás [rPp. 229. § (1) bekezdése] folytán végérvényesen eldőlt, hogy a perbeli szerződéseknek az I. és II. rendű felpereseket kezelési költség fizetésére kötelező feltétele tisztességtelen, amelynek a 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogkövetkezménye, hogy az nem köti a fogyasztó felpereseket, figyelmen kívül kell hagyni. Ilyen esetben – ahogy azt az EUB több határozatában is értelmezte – olyan ténybeli és jogi helyzetbe kell hozni a fogyasztót, mint a tisztességtelen feltétel hiányában lett volna és biztosítani kell számára a jogalap nélkül teljesített összegek visszaköveteléséhez való jogot. A folytatódó eljárás tárgyát kizárólag az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása, ebben a körben is a fogyasztó felperesek követelésének meghatározása képezte, amelyet az elsőfokú bíróság által is idézett DH2 törvény 37/A. § (1) bekezdése szerint az 5. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően úgy kell kiszámítani, mintha az érvénytelen feltétel alapján történt teljesítéseket (túlfizetéseket) azok időpontjában előtörlesztésként teljesítették volna.

[17] A Fővárosi Ítéltábla a jogerős közbenső ítéletben nem adott és a rPp. szabályai értelmében nem is adhatott az összepszerűségre folytatódó eljárásra nézve az elsőfokú bíróság számára kötelező utasításokat, azokat az indokokat fejtette ki, amelyek miatt csak a keresettel érvényesített jog tárgyában tudott döntést hozni és amelyek miatt az összepszerűség

megítélése további bizonyítási eljárás lefolytatását tette szükségessé. Erre figyelemmel az I. és II. rendű felperesek alaptalanul sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a rPp. 252. § (4) bekezdésében foglalt, a hatályon kívül helyező végzésre irányadó szabályokat.

[18] A Fővárosi Ítéltábla a fogyasztó felperesek követelésének összege tekintetében nem értett egyet az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival, mert az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatainak a bizonyítékokkal egybevetett értékeléséből okszerűtlen következtetésre jutott, az alperessel szemben a nyilatkozattétel elmulasztásához fűződő jogkövetkezményeket nem alkalmazta, és miközben a tárgyalás berekesztését közvetlenül megelőzően (65.P.20.917/2022/23. számú jegyzőkönyv) a bíróság maga is úgy ítélte meg, hogy az alperes elszámolásának további értékelése, illetve magyarázata szükséges, ennek előterjesztése nélkül fogadta el azt a fogyasztói követelés meghatározása szempontjából meggyőzőnek és alapította rá az ítéleti döntését.

[19] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a tisztességtelen feltételből származó fogyasztói követelés összegének meghatározása és annak az alperes által vitatott körben való bizonyítása a rPp. 164. § (1) bekezdése alapján az I. és II. rendű felpereseket terhelte. Ezt a követelést az I. és II. rendű felperesek az elsőfokú ítélet [8] pontjában rögzített kereseti kérelemtől eltérően a két szerződés alapján 5.269.343 forintban határozták meg, mert a 2023. január 18-i beadványukban a keresetüket leszállították, az „A” szerződésből származó követelést 3.497.904 forintban, a „B” szerződésből származót pedig 1.771.579 forintban jelölték meg, és az elsőfokú bíróságnak a leszállított keresetről, nem pedig az ítélet [8] pontjában rögzített kereseti kérelemtől kellett döntenie. Ebből viszont az is következik, hogy az egyik fő érv, amelynek alapján az alperes az I. és II. rendű felperesek elszámolását vitássá tette – azt, hogy az I. és II. rendű felperesek a forintosítást követően fix ügyleti kamattal számoltak, holott az ügyleti kamat ettől az időponttól változó volt – okafogyottá vált, mert az I. és II. rendű felperesek leszállított keresete változó ügyleti kamat alkalmazása melletti elszámoláson alapult, az I. és II. rendű felperesek a korábbi elszámolásukat kifejezetten az alperes kamat mértékével kapcsolatos kifogásait figyelembe véve módosították (65.P.20.917/2022/20. számú beadvány).

[20] A felek között az elszámolást érintően abban volt vita, hogy mekkora az az összeg, amelyet az I. és II. rendű felperesek a törlesztő részletekben kezelési költségként teljesítettek havonta az alperes jogelődjének és amelynek, mint túlfizetésnek az előtörlesztésként való elszámolására a DH2 törvény 5. § (2) bekezdése alapján igényt tarthatnak.

[21] A perbeli szerződések 4.2. pontja szerint a törlesztő részlet összegét a kölcsön, valamint az ügyleti kamat és a kezelési költség havonta esedékessé váló része együttesen képezte, továbbá a halasztott fizetési konstrukció miatt a futamidő első tíz évében az I. és II. rendű felpereseknek a törlesztő részletekben csak a hiteldíjat, vagyis az ügyleti kamat (az „A” szerződés alapján nem vitásan a forintosításig változatlan évi 3,45 %, a „B” szerződés alapján pedig évi 4,1 %), továbbá a kezelési költség (mindkét szerződés esetében évi 1,9 %) havonta esedékessé váló részét kellett megfizetniük. A kezelési költségre vonatkozó feltétel

tisztességtelenségének jogkövetkezménye, hogy a halasztott fizetés időtartama alatt a hiteldíj részeként csak az ügyleti kamat havonta esedékessé váló részét, azt követően pedig a kölcsön és az ügyleti kamat havonta esedékessé váló részét kitevő fizetési kötelezettség terhelte az I. és II. rendű felpereseket, a tisztességtelenül felszámított kezelési költségre teljesített összeget mint túlfizetést előtörlesztésként kellett elszámolni, méghozzá a túlfizetés időpontjában.

[22] A felek nyilatkozataiból kitűnően – egyebekben részben ellentmondásban a véglegesen előterjesztett elszámolástól – valóban abban alakult ki vita, hogy hogyan kell kiszámítani a havi törlesztő részletben kezelési költség címén teljesített összeget, amelyet a felek az eljárás kezdeti szakaszában egyezően arányosítással határozták meg, mert az I. és II. rendű felperesek eredeti kereseti kérelme szerinti elszámolás az alperessel egyező módon és mértékben meghatározott arányszám (a kezelési költség éves mértékének az éves hiteldíj mértékéhez való aránya) képzésével azt határozta meg, hogy a törlesztő részlet hány %-át teljesítették kezelési költségként és az arányszám segítségével elvégzett számítás szerint határozták meg a havonta teljesített kezelési költséget és ennek összegeként a perben érvényesített fogyasztói követelés összegét. Ehhez képest a leszállított kereset alapját képező elszámolás (65.P.20.917/2022/20. számú beadványhoz mellékelt táblázatok) azon alapult, hogy az I. és II. rendű felpereseknek kezelési költség fizetési kötelezettsége nincs és az első tíz évben csak ügyleti kamatot kell teljesíteniük, vagyis az elszámolás a szerződések 4.2. pontjának megfelelő annuitásos módszer alkalmazásával az ügyleti kamat havonta esedékessé váló részét határozta meg, a teljesített törlesztő részlet és az ügyleti kamat különbségét pedig előtörlesztésként tartotta nyilván, amely elszámolás az érvénytelenség uniós jogi jogkövetkezményének és a DH2 törvény fent idézett rendelkezéseinek megfelel, mert a szerint abból kell kiindulni, hogy az I. és II. rendű felpereseket a jogviszony kezdetétől fogva kezelési költség fizetési kötelezettség nem terhelte, vagyis a törlesztő részletekből az ügyleti kamat, majd a tőketörlesztés megkezdésétől kezdődően a tőke és az ügyleti kamat havonta esedékessé váló részét meghaladó összegét túlfizetésként kellett nyilvántartani és előtörlesztésként elszámolni. Az I. és II. rendű felperesek módosított elszámolása alapján már nem az volt a kérdés, hogy a törlesztő részlet hány százalékát teljesítették kezelési költségként, vagyis annak milyen arányát tette ki a kezelési költség, hanem hogy a szerződés tisztességesnek minősülő feltételei alapján ténylegesen milyen fizetési kötelezettségük volt (a türelmi idő alatt az ügyleti kamat havonta esedékessé váló része, majd a tőketörlesztés és az ügyleti kamat havonta esedékessé váló része) és ehhez képest mennyi az a többletteljesítés, amelynek az előtörlesztésként való elszámolására jogosultak.

[23] Ehhez képest az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű felperesek tisztességtelen feltételből adódó követelését az alperes nyilatkozatai és elszámolása alapján állapította meg, egyrészt a szerződések 4.6. pontjában foglalt – az alperesi nyilvántartások irányadónak való elfogadására vonatkozó – feltétel, másrészt annak alapján, hogy az alperes 65.P.20.917/2022/10. számú beadványhoz mellékelt elszámolását a megjelölt alperesi nyilatkozatok alapján (65.P.20.917/2022/16. számú tárgyalási jegyzőkönyv és 19. sorszámú beadvány) az elsőfokú bíróság meggyőzőnek találta és a rPtk. 237. §-a alapján arra a következtetésre jutott, hogy az I. és II. rendű felpereseknek nincs jogalapjuk arra, hogy a kezelési költség címén tőlük ténylegesen levont összeget meghaladó – az elsőfokú bíróság megfogalmazása szerint idealizált –, a szerződés százalékos rendelkezései alapján számított visszatérítésre tartsanak igényt.

[24] A Fővárosi Ítéltábla az előbbi indokokkal kapcsolatosan a következőket emeli ki. A kezelési költség tisztességtelensége nem eredményezte a teljes szerződés érvénytelenségét, ezért a jogkövetkezmények levonása és a felek közötti elszámolás során a szerződés nem tisztességtelen rendelkezéseit kellett irányadóként tekinteni, vagyis abból kellett kiindulni, hogy az I. és II. rendű felpereseknek a fent már részletezettek szerint a tőkét és a felek egyező nyilatkozata szerint a forintosításig nem változó, majd változó ügyleti kamatot kellett visszafizetni és a türelmi idő alatt a törlesztő részletben csak az ügyleti kamat havonta esedékessé váló részét kellett teljesíteniük. Az I. és II. rendű felperesek fizetési kötelezettségét és a túlfizetésből eredő követelésüket is a szerződések nem tisztességtelen rendelkezései, az abban rögzített ügyleti kamat mértéke mellett kellett meghatározni, így nem volt értelmezhető az elsőfokú bíróságnak az az indoka, amely szerint az I. és II. rendű felperesek egy idealizált, a szerződés százalékos rendelkezései alapján számított kezelési költséget követelnének vissza, mert az I. és II. rendű felperesek a leszállított kereset alapját képező elszámolásuk szerint a szerződés tisztességes és őket változatlanul kötő feltételei szerinti fizetési kötelezettségükhöz képest túlfizetesként jelentkező összeg elszámolására tartottak igényt.

[25] A szerződések 4.6. pontjában foglalt feltétel – mely szerint a felek a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkor összegének igazolása szempontjából az alperes jogelődjének üzleti könyveit és nyilvántartásait tekintik irányadónak és hitelesnek – a bizonyítékok értékelése szempontjából relevanciával nem bír. Ahogy azt az 1/2018. számú gazdasági elvi határozat is kifejti, az ehhez hasonló feltétel éppen azért nem minősül tisztességtelennek, mert a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem változtatja meg. Ez azonban azt is jelenti, hogy amennyiben a fogyasztói követelés összegét – mint a perbeli esetben – a fogyasztó felpereseknek kell bizonyítani, az előbbi feltétel nem mentesíti az alperest az alól, hogy a saját nyilvántartása alapján elkészített elszámolást logikus érvekkel, magyarázatokkal lássa el, nyilatkozatot tegyen az I. és II. rendű felperesek és a saját elszámolása közötti eltérésre. Egyebekben az alperes nyilvántartásának adatai és az I. és II. rendű felperesek elszámolásához felhasznált adatok között a havonta megfizetett törlesztő részletek összege és a teljesítés időpontja, vagyis a jelen per elbírálása szempontjából releváns kérdések tekintetében eltérés nem volt. A túlfizetés összegének meghatározása szempontjából pedig nem annak volt jelentősége, hogy az alperes a saját nyilvántartása szerint utólag a teljesítésből milyen összeget számolt el kezelési költségre. Az alperes nyilvántartását azért sem lehetett irányadónak tekinteni, mert állítása szerint a kölcsönök tényleges teljesítéséről készített kimutatás (65.P.21.447/2021/14. számú beadvány) éppen a kezelési költség tekintetében tér el a későbbi, az alperes állítása szerint szintén a saját nyilvántartásán alapuló elszámolástól, mert az előbbi kimutatásban az alperes azt az összeget szerepeltette ügyleti kamatként, amely a későbbi elszámolása szerint a kezelési költség és az ügyleti kamat együttes összege volt. Mindebből okszerűen levonható az a következtetés, hogy az alperes jogelődje a futamidő alatt nem tartotta nyilván, hogy a hiteldíjből milyen összeg esik kezelési költségre és milyen összeg késedelmi kamatra, mindezt a saját előadása szerint is utólag kívánta visszaszámítani, de nem állt rendelkezésre peradat arra vonatkozóan, hogy a jogviszony fennállása alatt, a kezelési költségre vonatkozó feltétel tisztességtelenségének megállapítása előtt az alperes, illetve jogelődje a törlesztő részletben megfizetett hiteldíj egyes elemeit külön nyilvántartotta és elszámolta volna.

[26] Az alperesnek a rPp. 139. §-a szerinti kötelezettsége szerint a védekezésének alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait kellett előadni, a perbeli esetben ez egyfelől azt jelentette, hogy nyilatkoznia kellett az I. és II. rendű felperesek elszámolására és elő kellett adni, hogy azt mely tények, indokok és érvek mentén, konkrétan milyen okból teszi vitássá. Ehhez képest az alperes a jogkövetkezményekre folytatódó eljárásban az I. és II. rendű felperesek keresetére, az ahhoz mellékelte elszámolásra nem nyilatkozott, sőt előadása szerint az I. és II. rendű felperesek kimutatásait nem is vizsgálta, azonban előterjesztette a kölcsönök tényleges teljesítéséről készített a 2015. március 31-e és 2021. december 11-e közötti időszakra vonatkozó saját kimutatását (65. P.21.447/2021/14. számú beadvány), amely még ha az alperes nyilvántartásán alapult is nyilvánvalóan nem lehet helytálló, mert a kezelési költségre vonatkozó feltétel tisztességtelenségének jogkövetkezményeit semmilyen szempontból nem vonja le, úgy tekinti, hogy a törlesztő részletet teljes egészében az ügyleti kamat teszi ki és abban a tisztességtelen feltétel alapján történt túlfizetés egyáltalán nem jelenik meg. Az alperes ezt követően az elsőfokú bíróság felhívására (65.P.20.917/2022/7. számú jegyzőkönyv) a keresetre úgy nyilatkozott, hogy az I. és II. rendű felperesek számítását azért nem tartja helyesnek, mert az a forintosítást követően is változatlan kamattal számol, ezért a kezelési költség és az ügyleti kamat aránya az I. és II. rendű felperesek kimutatásától eltér, egyidejűleg előterjesztette a saját számítását, amelyre tekintettel meghatározta, hogy az I. és II. rendű felpereseknek az „A” szerződés alapján 2.181.900 forint, a „B” szerződés alapján pedig 1.016.742 forint jár vissza (65.P.20.917/2022/10. és 12. számú beadványok). Az elsőfokú bíróság a 2022. október 4-én megtartott tárgyaláson (65.P.20.917/2022/14. számú tárgyalási jegyzőkönyv) arról az értelmezéséről tájékoztatta a peres feleket, hogy a bíróság szerint az elszámolásuk közötti különbség abban áll, hogy amíg az I. és II. rendű felperesek a szerződésekben rögzített hiteldíj mértékét alkalmazva határozták meg a kereseti kérelmüket, addig az alperes változó ügyleti kamattal számolt, majd a 14. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével felhívta az alperest egyebek között az elszámolás részletezésére, a 16. sorszámú végzéssel pedig arra, hogy az ellenkérelmeösszegezését, elszámolását megalapozó előkészítő iratát terjessze elő, a forintosítási törvény értelmezésével adja meg az alperesi számítás jogalapját jogi érvekkel alátámasztott indokolással, amelyre az alperes előterjesztette a forintosítás utáni kamatváltozás tényét megalapozó okirati bizonyítékokat (65.P.20.917/2022/19. számú beadvány), egyéb nyilatkozatot nem tett.

[27] Az I. és II. rendű felperesek ezt követően terjesztették elő az alperes fenti kifogásait figyelembe véve a leszállított keresetüket és az annak alapjául szolgáló, az alperes által alkalmazott változó mértékű ügyleti kamatokkal elkészített elszámolást (65.P.20.917/2022/20. számú beadvány), amellyel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság a 65.P.20.917/2022/21. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével a rPp. 141. § (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények terhével hívta fel az alperest az összegezését érintő érdemi nyilatkozatának megtételére, ennek körében arra, hogy a saját (65.P.20.917/2022/10. számú) elszámolását az I. és II. rendű felperesek módosított elszámolásával vesse össze és részletezze a peres felek számításai közötti különbséget, annak indokoltságát. Erre a felhívásra az alperes csupán azt a nyilatkozatot tette, hogy szerinte a saját számítása helyes és kiemelte, hogy szakkérdésnek minősül annak megítélése, hogy a peres felek melyikének az elszámolása a megfelelő. Az elsőfokú bíróság a tárgyalás berekesztését közvetlenül megelőzően megtartott tárgyaláson ismételten tájékoztatta az alperes jelenlévő képviselőjét, hogy a korábban már közöltek szerint az alperes által

meghatározott, illetve elfogadott felperesi követelés összege nem egyezik az alperes beadványaihoz mellékelt táblázatokban kimutatott összeggel, ezért az alperes részéről a csatolt bizonyítékok értékelését tartotta szükségesnek. Kifejtette továbbá azt az álláspontját is, hogy a jelenlegi adatok alapján hiányos, illetve nem követhető az elszámolás szempontjából egyedülként jelentőséggel bíró azon tény, hogy az alperes mekkora összeget szedett be az I. és II. rendű felperesektől kezelési költség címén. Az alperes a bíróság fenti tájékoztatására megjelölte, hogy a korábban már csatolt (65.P.20.917/2022/10. számú) beadványának pontosan melyik melléklete tartalmazza a két szerződésből eredő felperesi túlfizetés összegét és kifejtette azt a véleményét, hogy ennek helyességének vitatása esetén szakértői kérdés annak megítélése, hogy a kezelési költséget ténylegesen is a nyilvántartása szerinti összegben vonta le az I. és II. rendű felperesek teljesítéséből.

[28] A fent részletezett perbeli nyilatkozatoknak és bírósági felhívásoknak azért van jelentősége, mert azokból kitűnően az alperes az I. és II. rendű felperesek elszámolását kizárólag a változó ügyleti kamatok miatt tette vitássá és erre tekintettel határozta meg eltérő összegben a forintosítás után alkalmazott változó ügyleti kamatok mellett kalkulált túlfizetés összegét. Miután azonban az I. és II. rendű felperesek az alperes kifogásának megfelelően elkészítették változó kamat alkalmazása mellett a módosított elszámolásukat, arra az alperes a rPp. 141. § (6) bekezdésében foglalt jogkövetkezményekre történt figyelmeztetés ellenére nem nyilatkozott, illetve csak azt az álláspontját fejtette ki, hogy a felek elszámolása közötti eltérés, annak helyességének megítélése szakkérdésnek minősül.

[29] Az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatának a bizonyítékok tartalmával egybevetett mérlegelése [rPp. 206. § (1) bekezdése] során figyelmen kívül hagyta, hogy miközben az alperes 65.P.20.917/2022/10. számon előterjesztett elszámolását a bíróság maga is hiányosnak tartotta, amelyet az alpereshez intézett többszöri felhívás mellett a tárgyalásokon is a peres felek tudomására hozott (65.P.20.917/2022/21. és 23. számú tárgyalási jegyzőkönyvek), addig az alperes erre tett nyilatkozata okszerű értékeléssel nem lehetett alkalmas a bíróságban az alperesi számítást érintően felmerült és többször is kifejezésre juttatott kétségek eloszlatására. Az alperes ugyanis a tárgyalás berekesztése előtt csak azt jelölte meg, hogy a korábbi beadványának melyik mellékletei tartalmazzák az állítása szerinti túlfizetés összegét, amely egyebekben már a beadvány előterjesztésekor (2022. augusztus 31.) is kiolvasható volt a mellékletekből, azonban olyan tényelődadást nem tett, amelynek alapján a táblázat adatai, az abban levezetett elszámolás értelmezhető, áttekinthető és nyomon követhető lett volna. Amíg ugyanis az I. és II. rendű felperesek elszámolása alapján követhető, hogy helyesen abból indulnak ki, hogy kezelési költséget nem kell fizetniük, így a havi törlesztő részletben csak ügyleti kamat, majd tőke és ügyleti kamat fizetési kötelezettségük van, ezért a befizetés, valamint az annuitásos módszerrel kalkulált havi ügyleti kamat különbözetét előtörlesztésként számolják el, addig az alperes által hivatkozott táblázatok adatai alapján mindez nem követhető nyomon. Az egyes táblázatok adatait egybevetve az állapítható meg, hogy az alperes nem a megfizetett törlesztő részlet és a fizetendő havi ügyleti kamat különbségét, de nem is az állítása szerint arányosítással meghatározott kiterhelt kezelési költséget tartotta nyilván túlfizetésként, mert az A/1-1. és az A/2-1. jelű mellékletekben szerepeltetett előtörlesztés nem feleltethető meg a hozzájuk tartozó A/1.4-A/1.5., valamint A/2.4-A/2.5. mellékletekben feltüntetett kezelési költségnek.

[30] Az elsőfokú bíróság nem adta okszerű indokát annak, hogy a bizonyítékok mérlegelése során milyen okból tekintette meggyőzőnek az alperes 65.P.20.917/2022/16. számú jegyzőkönyvben és a 65.P.20.917/2022/19. számú beadványban kifejtett magyarázatot, holott az abban foglaltakat korábban a bíróság maga is hiányosnak, nem kellően részletezettnek találta, amelyről a fentebb megjelölt jegyzőkönyvekben kifejezetten tájékoztatta is a peres feleket, amelyhez képest az alperes a tárgyalás berekesztését megelőzően további kiegészítést, magyarázatot, az értelmezést segítő nyilatkozatot nem tett. Azok a periratok, amelyek a korábbi álláspontjától eltérően az elsőfokú bíróság számára utóbb meggyőzőnek bizonyultak, nem adnak az elsőfokú bíróság által feltett kérdésekre választ, így nem alkalmasak az alperes védekezése és az annak alapjául szolgáló elszámolás hiányosságainak orvoslására, az azzal kapcsolatos aggályok eloszlatására. A 65.P.20.917/2022/16. számú tárgyalási jegyzőkönyvben az alperes csupán azt adta elő, hogy a havi törlesztő részletekben megfizetett kezelési költség összegét arányosítással határozta meg az ügyleti kamat és a kezelési költség együttesen nyilvántartott összegéből, a fenti érvelését azonban az alperes maga is hiányosnak tartotta, hiszen annak kiegészítésére határidőt kért és kapott is a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésben. A 65.P.20.917/2022/19. számú beadványában pedig az alperes csak a változó kamatot alátámasztó okirati bizonyítékokat jelölte meg, amelyeknek az I. és II. rendű felperesek módosított elszámolására tekintettel már nem volt jelentősége. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen nem juthatott volna arra a korábbi jogi álláspontjával ellentétes következtetésre, hogy az alperes a fent megjelölt beadványaiban a saját elszámolását megalapozó meggyőző indokokat adott elő.

[31] A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a perben alapvetően nem abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes vagy a felperes elszámolása helytálló, hanem az I. és II. rendű felperesek kezelési költségből adódó követelésének összegét kellett meghatározni az alperes védekezésében előadott tényekre és azok bizonyítékaira tekintettel. Az alperes előadása szerint a kezelési költség és az ügyleti kamat megosztására általa alkalmazott módszer az elszámolás végeredményét nem befolyásolhatta, amire tekintettel a védekezésében éppen azt kellett volna érvekkel alátámasztottan előadni, hogy az I. és II. rendű felperesek elszámolását milyen egyéb ténybeli alapon vitatja, az milyen okból nem felel meg a szerződés, valamint a DH2 törvény tisztességtelen feltételből adódó túlfizetés elszámolására vonatkozó rendelkezéseinek. Az alperes azonban a módosított keresetre, az annak alapját képező számításra többszöri felhívás ellenére értékelhető nyilatkozatot nem tett, a banki nyilvántartásra hivatkozással a saját maga által elkészített, azonban az értelmezést lehetővé tevő nyilatkozatokkal el nem látott elszámolást tartotta helytállónak, miközben a fellebbezési ellenkérelmében kifejtettek szerint maga sem volt biztos a számítási módszerének alkalmazhatóságában és helyességében.

[32] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy a kereset elbírálásához szakértői bizonyítás lefolytatására lett volna szükség, mert a szakértő bizonyítási eszköz, amely a per elbírálása szempontjából jelentős, a bizonyító fél ellenfele által vitatott, különleges szakértelmet igénylő tények megállapítására vehető igénybe. A szakvélemény a fél hiányos tényállításait nem pótolhatja, a szakértő feladata nem lehet a felek közötti elszámolás eltéréseinek felderítése, az elszámolás módszertanának a megállapítása. Az alperesnek ahhoz, hogy a további bizonyítás szükségességéről és mikéntjéről döntenie lehessen, mindenképp elő kellett volna adnia, hogy az I. és II. rendű felperesek elszámolását konkrétan mely tekintetben, milyen indokok alapján teszi vitássá, ehhez képest a saját elszámolása konkrétan

miben tér el az I. és II. rendű felperesek elszámolásától és az milyen tények és indokok alapján felel meg az érvénytelenség esetére alkalmazható elszámolásnak.

[33] Mindezen indokok alapján az alperessel szemben a mulasztás jogkövetkezményeit helyesen alkalmazva arra a következtetésre kellett jutni, hogy a többszöri felhívás ellenére is hiányos védekezése, nyilvántartásának ellentmondásos adatai nem voltak alkalmasak az I. és II. rendű felperesek túlfizetésre irányuló tényállításainak és elszámolásának aggályossá tételére, ezért az I. és II. rendű felperesek tisztességtelen feltételből adódó követelését a leszállított keresettel egyezően, 5.269.343 forintban kellett meghatározni.

[34] A Fővárosi Ítéltábla mindezen indokokra tekintettel az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az elsőfokú ítéletben 3.198.642 forintban meghatározott marasztalási összeget 2.070.701 forinttal felemelte.

[35] Részben az érdemi döntés megváltoztatása, részben pedig a perköltségviselés körében elfoglalt eltérő jogi álláspontja miatt változtatta meg a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését. Az I. és II. rendű felperesek az eredeti, a teljes érvénytelenség iránti kereseti kérelmükhöz képest 59 %-ban lettek pernyertesek, ezért a perköltségről a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján kellett rendelkezni. Az I. és II. rendű felperesek részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapított, személyenként 300.000 forint + áfa elsőfokú és a közbenső ítéletben meghatározott 50.000 forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjból az I. és II. rendű felperesek pernyerésük arányában személyenként 206.500 forint + áfa megtérítésére tarthattak igényt, míg az alperes a részére megállapított összesen szintén 350.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból a pernyerésével arányosan 143.500 forint + áfára, ezért az alperes a különbözet megtérítésére köteles. A kereseti és a korábbi másodfokú eljárásban felmerült fellebbezési illeték pervesztésével arányos részét az alperes köteles megfizetni, míg az I. és II. rendű felperesek pervesztésével arányos részét az illetékre kiterjedő részleges személyes költségmentességükre tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

[36] A fellebbezés eredményre vezetett, ezért az alperes a rPp. 239. §-a alapján alkalmazott 78. § (1) bekezdése szerint köteles az I. és II. rendű felperesek ügyvédi munkadíjból álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított másodfokú perköltségének megtérítésére, valamint az I. és II. rendű felperesek részleges személyes költségmentességére tekintettel előzetesen meg nem fizetett fellebbezési illeték viselésére.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) és e) pontjai alapján tájékoztatja az alperest, hogy a fellebbezési illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60.

napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Budapest, 2023.október 26.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

Dr. Kolozs Balázs s.k.

bíró